

Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

- **V** ДИРЕКТИВА 2003/98/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от 17 ноември 2003 година
относно повторната употреба на информацията в общественния сектор
(ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 90)

Изменена със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Директива 2013/37/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година	L 175	1	27.6.2013 г.

**ДИРЕКТИВА 2003/98/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И НА СЪВЕТА**

от 17 ноември 2003 година

**относно повторната употреба на информацията в обществения
сектор**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската
общност, и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и
социален комитет ⁽²⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽³⁾,

в съответствие с процедурата, определена в член 251 от Догово-
ра ⁽⁴⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Договорът предвижда създаването на вътрешен пазар и система, гарантираща, че конкуренцията на вътрешния пазар няма да бъде нарушена. Хармонизиране на правилата и практиките в държавите-членки, свързани с използването на информацията от обществения сектор, допринася за постигането на тези цели.
- (2) Еволюцията, водеща към развитието на информационно общество, основано на знанията, дава своето отражение върху живота на всички граждани на Общността, като *inter alia* им дава възможност да се сдобият с нови пътища за достъп и получаване на знания.
- (3) Дигиталното съдържание играе важна роля в тази еволюция. Производството на съдържание доведе до нарастване на бързото създаване на работни места през последните години и това е процес, който продължава. Повечето от тези работни места са създадени в малки новопоявили се дружества.
- (4) Общественият сектор събира, произвежда, възпроизвежда и разпространява широка гама информация в много области като например социалната, икономическата, географската, метеорологическата, туризъм, търговия, патентното дело и образованието.

⁽¹⁾ ОВ С 227 Е, 24.9.2002 г., стр. 382.

⁽²⁾ ОВ С 85, 8.4.2003 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ С 73, 26.3.2003 г., стр. 38.

⁽⁴⁾ Становище на Европейския парламент от 12 февруари 2003 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*), Обща позиция на Съвета от 26 май 2003 г. (ОВ С 159 Е, 8.7.2003 г., стр. 1). Позиция на Европейския парламент от 25 септември 2003 г. (все още непубликувана в *Официален вестник*). Решение на Съвета от 27 октомври 2003 г.

▼B

- (5) Една от главните цели за установяване на вътрешен пазар е създаването на условия, водещи към развитието на услугите на територията на цялата Общност. Информацията в общественения сектор представлява важна отправна точка за продуктите и услугите с цифрово съдържание, които предстои да се превърне в още по-голям източник на съдържание с развитието на съдържанието на безжичните услуги. Широкото презгранично географско покритие предстои също да бъде от основно значение в този контекст. По-широките възможности на повторното използване на информацията в публичния сектор следва *inter alia* да позволи на европейските фирми да използват неговия потенциал като същевременно допринесат за икономическия растеж и създаването на нови работни места.
- (6) Съществуват значителни разлики в правилата и практиката в държавите-членки по отношение на експлоатацията на информационните ресурси в обществения сектор, които представляват бариери пред разгръщането на целия икономически потенциал на това ключово средство за документация. Традиционната практика в институциите от публичния сектор при експлоатиране на информацията в публичния сектор се е развила по напълно различни начини. Този факт следва да се вземе предвид. Във връзка с това следва да се предприеме минимално хармонизиране на националните правила и практика при повторното използване на документи в обществения сектор в случаите, в които разликите между различните национални правилници и практика или липсата на яснота се превръщат в препятствие пред безпрепятственото развитие на вътрешния пазар и нормалното изграждане на информационното общество в Общността.
- (7) Освен това, без минимално хармонизиране на общностно равнище, законодателната дейност на национално ниво, чието начало в редица държави-членки, е вече положено и цели да се даде отговор на технологичните предизвикателства, може да доведе до още по-значителни различия. Въздействието на такива различия и неясноти в законодателствата ще придобиват все по-голямо значение с по-нататъшното развитие на информационното общество, което вече е довело до увеличаване до голяма степен на презграничното използване на информацията.
- (8) Необходима е обща рамка за условията, от които да се ръководи многократното използване на документите в публичния сектор с цел гарантиране на справедливи, пропорционални и недискриминационни условия за многократното използване на такава информация. Органите от обществения сектор събират, произвеждат, възпроизвеждат и разпространяват документи с цел изпълнение на своите обществени задачи. Използването на такива документи за други цели представлява повторно използване. Политиката на държавите-членки може да надхвърли минималните стандарти, установени в настоящата директива, като по този начин се създадат възможности за по-широка повторна употреба.
- (9) Настоящата директива не съдържа задължение, което позволява повторна употреба на документите. Решението дали да се даде разрешение за многократно използване или не ще зависи от заинтересованите държави-членки или от съответния орган от обществения сектор. Настоящата директива следва да се прилага по отношение на документи, които са достъпни за повторно използване в случаите, когато органите от обществения сектор предоставят лицензии, продават, разпространяват, обменят или предоставят информация. За да се избегнат припокриващите се субсидии, повторното използване следва да включва по-нататъшното използване на документи в рамките на самата организация за дейности, попадащи извън обхвата на обществените задачи на същите. Дейностите, попадащи извън обществената задача, обикновено включват предоставяне на документи,

▼B

които се произвеждат, и които се продават изключително на търговски начала и то в условията на конкуренция с други документи на пазара. Определението на „документ“ не е предвидено да включва компютърните програми. Директивата доизгражда съществуващите режими за достъп в държавите-членки и не променя националните правила за достъп до документация. Директивата не се прилага в случаите, в които граждани или предприятия в съответствие със съответния режим за достъп, имат правото да получат даден документ, само ако могат да докажат конкретен интерес. На общностно равнище членове 41 (Право на добра администрация) и 42 от Хартата на основните права в Европейския съюз признават правото на всеки гражданин на Съюза, както и на всяко физическо и юридическо лице, пребиваващо в държава-членка или разполагащо с регистрирано седалище в държава-членка, да има достъп до документите на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията. Органите от общественния сектор следва да се насърчават да предоставят за многократно използване всякакви притежавани от тях документи. Институциите от общественния сектор следва да развиват и насърчават многократното използване на документите, включително официалните текстове със законодателен и административен характер в онези случаи, при които институцията от общественния сектор има правото да разрешава тяхното повторно използване.

- (10) Определенията на „орган от общественния сектор“ и „орган, ръководен от общественото право“ са взети от Директивите за обществените поръчки (92/50/ЕИО ⁽¹⁾, 93/36/ЕИО ⁽²⁾ и 93/37/ЕИО ⁽³⁾ и 98/4/ЕО ⁽⁴⁾. Обществените предприятия не са обхванати от тези дефиниции.
- (11) Настоящата директива установява общо определение на термина „документ“, което е в съответствие с посоките на развитието на информационното общество. Определението покрива всякакъв вид отразяване на действия, факти или информация — както и всеки сбор от такива дейности, факти или информация — независимо от носителя на същите (отпечатан на хартия или съхранен в електронна форма или като звукозапис, видеозапис или аудиовизуален запис), притежаван от органите от общественния сектор. Документ, притежаван от институция от общественния сектор, представлява документ, при който институцията от общественния сектор има правото да разреши повторна употреба.
- (12) Срокът за отговор на исканията за повторно използване следва да бъде разумен и да съответства на еквивалентен срок за искания за достъп до документа съгласно съответните режими на достъп. Разумните срокове в целия Съюз ще стимулират създаването на нови агрегирани информационни продукти и услуги на паневропейско ниво. След като бъде подадено искане за повторно използване, институциите в общественния сектор предоставят документите за достъп за такива срокове, които да позволяват експлоатирането на техния пълен икономически потенциал. Това е от особено значение за динамичното съдържание (например данни за движението), икономическата стойност на което зависи от непосредствения достъп на информацията, както и от редовното ѝ актуализиране. В случай, че следва да се използва лицензия, навременното предоставяне на документите може да бъде част от условията на лицензията.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 24.7.1992 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2001/78/ЕО на Комисията (ОВ L 285, 29.10.2001 г., стр. 1).

⁽²⁾ ОВ L 199, 9.8.1993 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2001/78/ЕО на Комисията.

⁽³⁾ ОВ L 199, 9.8.1993 г., стр. 54. Директива, последно изменена с Директива 2001/78/ЕО на Комисията.

⁽⁴⁾ ОВ L 101, 1.4.1998 г., стр. 1.

▼B

- (13) Възможностите за повторно използване могат да бъдат усъвършенствани чрез ограничаване необходимостта от цифровизиране на документите на хартиен носител или от обработка на цифрови файлове с цел постигане на взаимна съвместимост между двата вида документация. Следователно, органите от общественния сектор следва да предоставят документите за достъп във всякакъв предварително съществуващ формат или на всякакъв език с електронни средства, там където това е възможно и уместно. Органите от общественния сектор следва да разглеждат положително исканията за извлечения от съществуващи документи в случаите, в които подаването на такова искане би било свързано с извършването само на обикновена операция. Въпреки това органите от общественния сектор, следва да не се задължават да предоставят извлечения от документ в случаите, в които с това са свързани непропорционално много усилия. За улесняване на повторното използване, органите от общественния сектор следва да предоставят достъп до своите собствени документи във формат, който, доколкото е възможно и подходящо, не зависи от използването на специфичен софтуер. В случаите, в които е възможно и уместно, органите от общественния сектор следва да вземат предвид възможностите за повторното използване на документи от страна на и в полза на хора с увреждания.
- (14) Там, където услугата е платена, общият приход следва да не надхвърля общите разходи за събирането, производството, възпроизвеждането и разпространението на документите плюс разумен доход от инвестицията като се обърне необходимото внимание на изискванията към самофинансирането на заинтересования орган от общественния сектор, където това е приложимо. В производството се включва създаването и събирането, а разпространението е възможно да включва също подкрепа в полза на потребителя. Възстановяването на разходите, доминирано от разумен доход от инвестицията, в съответствие с приложимите счетоводни принципи и съответният метод за изчисляване на разходите на въпросният орган от общественния сектор, представлява горната граница на таксата като следва да се изключи възможността за формиране на всякакви прекалено високи такси. Горната граница за таксите, установена в настоящата директива, не накърнява правото на държавите-членки или институциите от общественния сектор да прилагат по-ниски такси или да извършват услугата безплатно, като държавите-членки, от своя страна, следва да насърчават институциите от общественния сектор да предоставят наличните документи срещу такси, които да не превишават пределната стойност на възпроизводството и разпространението на документите.
- (15) Гарантиране на яснотата и обществената достъпност на условията за повторно използване на документите в общественния сектор е предпоставка за развитието на информационния пазар на територията на цялата Общност. Във връзка с това следва ясно да се информират потенциалните потребители за всички условия, свързани с повторното използване на документите. Там където е уместно, държавите-членки следва да насърчават създаването на показатели, на наличните документи, достъпни онлайн в Интернет, с което да стимулират и улеснят заявките за повторно използване. Заявителите за повторно използване на документи, следва да бъдат информирани относно достъпните средства за компенсация, свързани с решенията или практиките, които се отнасят за тях. Това ще бъде от особена важност за малките и средни предприятия, които е възможно да не са запознати с начините за взаимодействие с органите от общественния сектор от останалите държави-членки и съответните средства за компенсиране на изискванията ред.

▼B

- (16) Предоставянето на обществен достъп за всички налични документи, притежавани от общественния сектор — засягащи не само политическия процес, но също и правния и административния процес — е фундаментален инструмент за разширяване правото на осведоменост, което представлява основен принцип на демокрацията. Тази цел е приложима за институциите на всички нива, местно, национално и международно.
- (17) В някои случаи повторното използване на документите се осъществява, без за това да бъде предоставяна лицензия. В други случаи се издава лицензия, в която се налагат условия за повторното използване на документи от лицето, на което е издадена лицензия, които условия са свързани с такива въпроси като надеждност, правилно използване на документите, гарантиране на непромяна съдържанието на документите и признаване и позоваване на източника. В случай, че органите от общественния сектор издават лицензии за повторно използване на документи, условията по лицензията следва да са справедливи и прозрачни. Стандартните лицензии, които са на разположение онлайн в Интернет, също могат да играят важна роля в това отношение. Следователно държавите-членки следва да предвидят наличност на такива стандартни лицензии.
- (18) В случай, че компетентният орган реши да премахне режима на повторна употреба за някои документи или да прекрати актуализирането на тези документи, същият следва да публикува такива решения с електронни средства при първа възможност и в най-кратки срокове.
- (19) Условията за повторно използване следва да бъдат недискриминиращи за сравними категории повторно използване. Тези условия, например, следва да не препятстват безплатния обмен на информация между органите от общественния сектор при изпълнението на обществени задачи, докато същевременно останалите потребители заплащат такса за повторно използване на същите документи. Освен това, тези условия следва да не препятстват приемането на диференцирана политика за таксуване на различните видове повторно използване на документи с търговска и нетърговска цел.
- (20) Органите от общественния сектор следва да спазват правилата за конкуренция, когато установяват принципите за повторно използване на документи, като, доколкото е възможно, избягват сключването на изключителни споразумения с частни партньори. Освен това, с цел предоставяне на услуги от общ икономически интерес, понякога може да се окаже необходимо прилагането на изключително право за многократното използване на документи в общественния сектор. Такъв може да бъде случаят, в който нито един търговски издател не е съгласен да публикува информацията без такова изключително право.
- (21) Настоящата директива следва да се осъществява и прилага в пълно съответствие с принципите, свързани със защитата на личните данни в съответствие с Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

▼B

- (22) Правата върху интелектуалната собственост на трети страни не са засегнати от настоящата директива. За да се избегнат евентуални съмнения терминът „права върху интелектуалната собственост“ се отнася само за авторското право и свързаните с него права (включително формите на защита *sui generis*). Настоящата директива не се прилага по отношение на документи, върху които се разпростират правата на индустриална собственост, каквито са патентите, регистрираният дизайн и запазените марки. Директивата не засяга съществуването, нито притежаването на правото върху интелектуална собственост на органите от обществения сектор, нито ограничаване упражняването на тези права по какъвто и да било начин извън границите, установени с настоящата директива. Задълженията, наложени с настоящата директива, следва да се прилагат само дотолкова, доколкото тези задължения са съвместими с разпоредбите на международните споразумения за защита на правата върху интелектуална собственост, и поспециално с Бернската конвенция за защита на литературни и художествени произведения (Бернската конвенция) и Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правото върху интелектуална собственост (Споразумението TRIPS). Органите от обществения сектор, въпреки това, следва да упражняват своето авторско право върху интелектуална собственост по такъв начин, който да улеснява повторното използване.
- (23) Инструментите, които помагат на потенциалните потребители да намират документи за повторно използване наред с условията за повторно използване могат в значителна степен да улеснят презграничното използване на документи от обществения сектор. Следователно, държавите-членки следва да гарантират наличието на практически разпоредби, които да подпомагат потребителите при търсенето на документи за повторно използване. Примери за такива практически разпоредби могат да бъдат списъци, на разположение свободно онлайн, с наличните за повторно използване основни документи (документи, които се използват повторно с повишен интерес или които имат потенциал за повишена повторна употреба), както и портални интернет страници, които са свързани с децентрализирани списъци с материали.
- (24) Настоящата директива не засяга Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество ⁽¹⁾ и Директива 96/9/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 1996 г. относно правната защита на базите данни ⁽²⁾. В настоящата директива са посочени условията, в рамките на които органите от обществения сектор могат да упражняват своите права върху интелектуална собственост на вътрешния информационен пазар, когато позволяват повторното използване на документи.
- (25) Тъй като целите на предлаганите действия, а именно създаването на информационни продукти и услуги на територията на Общността, базирани на документи на органите от обществения сектор и разширяването на презграничното използване на документи на органите на обществения сектор от страна на частни фирми за информационни продукти и услуги с добавена стойност, както и ограничаване

⁽¹⁾ ОВ L 167, 22.6.2001 г., стр. 10.

⁽²⁾ ОВ L 77, 27.3.1996 г., стр. 20.

▼B

нарушение на конкуренцията на пазара на Общността, не могат да бъдат постигнати от държавите-членки в достатъчна степен, вследствие на което, предвид характерния за Общността мащаб и въздействието на горепосочените действия, могат да се постигнат по-успешно на ниво на Общността, Общността може да предприеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, определен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, формулиран в този член, настоящата директива надхвърля онова, което е необходимо за постигането на тези цели. С настоящата директива следва да се постигне минимална степен на хармонизиране, като по този начин се избягват по-нататъшни несъответствия между държавите-членки при работата с повторното използване на документи от общественния сектор,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящата директива установява минимален набор от правила, ръководещи повторното използване и практическите средства за улесняване на повторното използване на съществуващите документи, притежавани от органите от общественния сектор в държавите-членки.
2. Настоящата директива не се прилага по отношение на:

▼M1

- а) документи, предоставянето на които е дейност, попадаща извън обхвата на обществената задача на съответните органи от общественния сектор съгласно определеното от закона и или от други задължителни правила в държавата членка, а при липса на такива правила – съгласно определението в съответствие с общата административна практика във въпросната държава членка, при условие че обхватът на обществените задачи е прозрачен и подлежи на преглед;

▼B

- б) документи за които, правата върху интелектуалната собственост се държат от трети страни;

▼M1

- в) документи, които са изключени от достъп по силата на режимите за достъп в държавите членки, включително въз основа на:
 - защита на националната сигурност (например държавна сигурност), отбраната или обществената безопасност,
 - статистическа поверителност,
 - търговска поверителност (например, търговски, професионални или дружествени тайни);
- ва) документи, достъпът до които е ограничен по силата на режимите за достъп в държавите членки, включително в случаи, при които гражданите или дружествата трябва да докажат конкретен интерес, за да получат достъп до документи;

▼ M1

- вб) части от документи, които съдържат само емблеми, гербове и отличителни знаци;
- вв) документи, достъпът до които е изключен или ограничен по силата на режимите за достъп на основание защитата на личните данни, както и части от документи, достъпни по силата на тези режими, които съдържат лични данни, чиято повторна употреба е определена от закона като несъвместима със закона за защита на физическите лица по отношение на обработката на лични данни;

▼ B

- г) документи, притежание на лица, занимаващи се с разпространение на обществени услуги и техните филиали, както и притежание на други органи или техни филиали за осъществяване на разпространение на обществени услуги в рамките на техните компетенции;

▼ M1

- д) документи, притежание на учебни и изследователски заведения, включително организации, създадени за разпространение на резултати от научноизследователска дейност, училища и университети, освен университетски библиотеки и
- е) документи, притежание на културни институции, различни от библиотеки, музеи и архиви.

3. Настоящата директива надгражда и не засяга режимите на достъп в държавите членки.

▼ B

4. Настоящата директива оставя непроменени и по никакъв начин не засяга нивото на защита на физическите лица що се отнася до обработката на лични данни съгласно разпоредбите на ► **M1** Съюза ◀ и на националното законодателство, нито, в частност, променя задълженията и правата, установени в Директива 95/46/ЕО.

5. Задълженията, които се налагат от настоящата директива, се прилагат само дотолкова, доколкото тези задължения са съвместими с разпоредбите на международните споразумения в областта на защитата на правата върху интелектуалната собственост, и по-специално, Бернската конвенция и Споразумението TRIPS.

*Член 2***Определения**

За целите на настоящата директива се прилагат следните дефиниции:

1. „орган от общественения сектор“ означава държавните, регионалните или местните власти и органи, институции, ръководени от публичното право, и асоциации, формирани от един или повече такива органи или един или повече такива органи, които се управляват от публичното право;

▼ B

2. „орган, управляван от публичното право“ означава всеки орган, който е:
 - а) създаден с конкретната цел да отговори на нуждите от общ интерес, и който няма промишлен, нито търговски характер; и
 - б) юридическо лице; и
 - в) получава по-голямата част от финансирането си от държавата или от регионалните или от местните власти или от други органи, ръководени от публичното право; или е субект, чието управление се контролира от такива органи; или има административен, управителен или надзорен съвет, повечето от половината от членовете на чийто състав са посочени от държавата, регионалните или местните власти или от други институции, управлявани от публичното право;
3. „документ“ означава:
 - а) всяко съдържание, независимо от носителя му (хартиен или съхраняван в електронна форма, или като звукозапис, видео-запис, или аудиовизуален запис);
 - б) всяка част от такова съдържание;
4. „повторно използване“ означава използването от страна на физически или юридически лица на документи, притежание на институциите в общественния сектор, за търговски или нетърговски цели, различни от първоначалната цел в рамките на обществената задача, за която документите са били създадени. Обменът на документи между органите от общественния сектор само с цел преследването на техните обществени задачи не представлява повторно използване;
5. „лични данни“ означава данни, както е определено в член 2, буква а) от Директива 95/46/ЕО.

▼ M1

6. „машинночетим формат“ означава файлов формат, който е структуриран по начин, по който софтуерните приложения да могат лесно да идентифицират, разпознават и извличат специфични данни, включително отделни факти и тяхната вътрешна структура;
7. „отворен формат“ означава файлов формат, който не зависи от платформа и е предоставен на обществеността без никакви ограничения, които биха възпрепятствали повторната употреба на документите;
8. „официален отворен стандарт“ означава стандарт, който е установен в писмена форма и описва спецификациите за изискванията как да се осигури софтуерна оперативна съвместимост;
9. „университет“ означава всеки орган от общественния сектор, който след завършване на средно образование предоставя образование, водещо до академични степени.

*Член 3***Общ принцип**

1. Ако са изпълнени условията на параграф 2, държавите членки гарантират, че документите, за които се прилага настоящата директива в съответствие с член 1, се предоставят за повторна употреба за търговски или нетърговски цели съгласно условията, посочени в глави III и IV.

▼ M1

2. По отношение на документи, за които правата върху интелектуалната собственост са притежание на библиотеки, включително университетски библиотеки, музеи и архиви, държавите членки гарантират, че когато повторната употреба на документите е разрешена, такива документи са на разположение за повторна употреба за търговски и нетърговски цели в съответствие с условията, посочени в глави III и IV.

▼ B

ГЛАВА II

ИСКАНЕ ЗА ПОВТОРНО ИЗПОЛЗВАНЕ

*Член 4***Приложими изисквания по отношение на обработка на заявки за повторно използване**

1. Органите от общественния сектор, там където е уместно и подходящо, обработват чрез електронни средства исканията за многократно използване и предоставят документа за повторно използване на заявителя или, ако е необходима лицензия, финализират предложението за лицензия на заявителя в рамките на разумен срок, който да съответства на графици, установени за обработката на заявки за достъп до документи.

2. В случаите, в които не са установени правила, нито други правила, регулиращи навременното предоставяне на документи, институциите в общественния сектор обработват заявката и доставят документите за многократно използване на заявителя или, ако е необходимо разрешение, финализират предложението за лицензия на заявителя в рамките на срок не по-дълъг от двадесет работни дни след получаването на заявката. Този срок може да се удължи с още двадесет работни дни при особено големи или сложни за изпълнение на тези искания. В такива случаи заявителят е нотифициран в рамките на три седмици след първоначалната заявка, в което се указва, че за обработка на заявката е необходимо повече време.

▼ M1

3. В случай на отрицателно решение, органите от общественния сектор представят на заявителя основанията за отказа, почиващи на съответните разпоредби от режима за достъп в тази държава членка или на националните разпоредби, приети в съответствие с настоящата директива, и по-специално на член 1, параграф 2, букви а)–вв) или на член 3. В случаите, в които отрицателното решение се основава на член 1, параграф 2, буква б), органите от общественния сектор включват препратка към физическо или юридическо лице, което притежава правата, в случай че това е известно, или, като алтернатива, към издалото разрешението лице, от което органът от общественния сектор е получил съответния материал. Библиотеките, включително университетските библиотеки, музеите и архивите обаче не са задължени да включват такава препратка.

4. Всички решения относно повторна употреба съдържат позоваване на средствата за правна защита, в случай че заявителят желае да обжалва решението. Средствата за правна защита включват възможността за преразглеждане от безпристрастен орган по преразглеждане с подходящи експертни познания, като например националният орган по конкуренцията, националният орган по достъпа до документи или национален съдебен орган, чиито решения са задължителни за съответния орган от общественния сектор.

▼B

5. Органите от общественния сектор, предмет на член 1, параграф 2, букви г), д) или е), следва да не бъдат задължавани да спазват изискванията на настоящия член.

ГЛАВА III

УСЛОВИЯ ЗА ПОВТОРНО ИЗПОЛЗВАНЕ

▼M1*Член 5***Налични формати**

1. Органите от общественния сектор предоставят своите документи в съществуващите формати или езици и по възможност и целесъобразност – в отворен, машинночетим формат заедно със съответните метаданни. Както форматът, така и метаданните следва, доколкото е възможно, да съответстват на официални отворени стандарти.

2. Параграф 1 не включва задължение за органите от общественния сектор да създават или адаптират документи или да предоставят извадки, с цел да спазят този параграф, когато това би било свързано с непропорционално големи усилия, излизаци извън рамките на една проста операция.

3. На основание на настоящата директива от органите от общественния сектор не може да се изисква да продължават производството и съхраняването на определен тип документи с оглед повторната употреба на такива документи от частна организация или организация от общественния сектор.

*Член 6***Принципи на таксуването**

1. Ако за повторната употреба на документи се налагат такси, тези такси са ограничени до пределните разходи, извършени за тяхното възпроизвеждане, предоставяне и разпространение.

2. Параграф 1 не се прилага по отношение на:

а) органи от общественния сектор, от които се изисква да генерират приходи за покриване на значителна част от разходите им, които са свързани с изпълнението на обществените им задачи;

б) по изключение, документи, по отношение на които от съответния орган от общественния сектор се изисква да генерира достатъчно приходи с цел покриване на значителна част от разходите, свързани със събирането, производството, възпроизвеждането и разпространението на документите. Тези изисквания се определят от закона или от други задължителни правила в държавата членка. При липса на такива правила изискванията се определят в съответствие с общата административна практика в държавата членка;

в) библиотеки, включително университетски библиотеки, музеи и архиви.

▼ M1

3. В случаите, посочени в параграф 2, букви а) и б), съответните органи от общественния сектор изчисляват общите такси в съответствие с обективни, прозрачни и проверими критерии, които се определят от държавите членки. Общият приход на тези органи от доставяне и разрешаване на повторна употреба на документи за съответния счетоводен период не надвишава разходите по събирането, производството, възпроизвеждането и разпространението заедно с разумна възвръщаемост на инвестицията. Таксите се изчисляват в съответствие на приложимите счетоводни принципи по отношение на съответните органи от общественния сектор.

4. В случаите, в които таксуването се извършва от органите от общественния сектор, посочени в параграф 2, буква в), общият приход от доставяне и разрешаване на повторна употреба на документи за съответния счетоводен период не надвишава разходите по събирането, производството, възпроизвеждането, разпространението, съхранението и уреждането на ползването на права заедно с разумна възвръщаемост на инвестицията. Таксите се изчисляват в съответствие на приложимите счетоводни принципи по отношение на съответните органи от общественния сектор.

*Член 7***Прозрачност**

1. В случай на стандартни такси за повторна употреба на документи, притежание на органите от общественния сектор, всички приложими условия и действителният размер на тези такси, включително и базата за изчисляване на тези такси, се определят предварително и се публикуват, при възможност и по целесъобразност посредством електронни средства.

2. В случай на такси за повторна употреба, различни от посочените в параграф 1, въпросният орган от общественния сектор посочва предварително кои фактори са взети предвид при изчисляването на тези такси. При поискване органът от общественния сектор посочва и начина, по който са изчислени тези такси във връзка с конкретното искане за повторна употреба.

3. Изискванията, посочени в член 6, параграф 2, буква б), се определят предварително от държавите членки. Те се публикуват при възможност и по целесъобразност посредством електронни средства.

4. Органите от общественния сектор гарантират, че заявителите за повторна употреба на документи са информирани относно наличните средства за правна защита, свързани с решенията или практиките, които се отнасят за тях.

▼ B*Член 8***Лицензии****▼ M1**

1. Органите от общественния сектор могат да разрешат повторната употреба безусловно или могат да поставят условия, когато това е целесъобразно, чрез лицензия. Тези условия не налагат ненужни ограничения върху възможностите за повторна употреба и не се използват с цел ограничаване на конкуренцията.

▼B

2. В държавите-членки, в които се използват лицензии, държавите-членки гарантират, че стандартните лицензии за многократно използване на документи от общественния сектор, които могат да бъдат адаптирани, така че да отговарят на конкретни заявления за лицензии, са налице в цифров формат с оглед да могат да бъдат обработвани по електронен начин. Държавите-членки насърчават всички органи от общественния сектор да използват стандартни лицензии.

▼M1*Член 9***Практически механизми**

Държавите членки създават практически механизми, които да улеснят търсенето на документи, които са на разположение за повторна употреба, като например списъци с основни документи и съответните метаданни, достъпни при възможност и по целесъобразност онлайн и в машинночетим формат, както и портални уебсайтове, които съдържат връзки към списъците с материали. При възможност държавите членки улесняват многоезичното търсене на документи.

▼B

ГЛАВА IV

НЕДИСКРИМИНАЦИОННА И ЧЕСТНА ТЪРГОВИЯ*Член 10***Недискриминация**

1. Всички приложими условия за повторно използване на документи са недискриминационни по отношение на сравними категории на повторно използване.

2. Ако документите са повторно използвани от органи от общественния сектор като изходен материал за нейната търговска дейност, която излиза извън обхвата на нейните обществени задачи, за доставката на документи за такива дейности се прилагат същите такси и други условия, каквито се прилагат и по отношение на другите потребители.

*Член 11***Забрана за изключителни договорености**

1. Повторното използване на документи е отворено за всички потенциални действащи на пазара лица, дори и ако един или повече участници на пазара вече използват продукти с добавена стойност, базирани на тези документи. В договорите или другите договорености между институциите в общественния сектор, притежаващи документите, и трети лица не се включва предоставяне на изключителни права.

2. Въпреки това, в случаите, в които в интерес на обществото е необходимо включването на изключително право при предоставянето на услуга, валидността на основанието за предоставяне на такова изключително право подлежи на редовно преразглеждане като при всички случаи подлежи на такова преразглеждане на всеки три години. Изключителните споразумения, установени след влизането в сила на настоящата директива, следва да бъдат прозрачни и да се обнародват.

▼ M1

Настоящият параграф не се прилага за цифровизацията на културни ресурси.

2а. Независимо от параграф 1, в случаите, в които дадено изключително право е свързано с цифровизация на културни ресурси, периодът на изключителност в общия случай не надвишава 10 години. В случаите, когато този период надвишава 10 години, продължителността му подлежи на преразглеждане през 11-та година и, ако е приложимо, на всеки седем години след това.

Договореностите, предоставящи изключителни права, посочени в първа алинея, са прозрачни и се оповестяват публично.

Когато съществува изключително право, посочено в първа алинея, съответният орган от общественния сектор получава безплатно копие от цифровизираните културни ресурси като част от тази договореност. Това копие се предоставя за повторна употреба в края на срока за ползване на изключителни права.

3. Изключителните договорености, съществуващи към 1 юли 2005 г., които не отговарят на изискванията за прилагане на изключенията по параграф 2, се прекратяват с изтичането на договора, но при всички случаи не по-късно от 31 декември 2008 г.

4. Без да засяга параграф 3, изключителните договорености, съществуващи към 17 юли 2013 г., които не отговарят на изискванията за прилагане на изключения, предвидени в параграфи 2 и 2а, се прекратяват с изтичането на договора, но при всички случаи не по-късно от 18 юли 2043 г.

▼ B

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

*Член 12***Прилагане**

Държавите-членки въвеждат в сила необходимите законовите, подзаконовите и административните разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива преди 1 юли 2005 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

▼ M1*Член 13***Преглед**

1. Комисията извършва преглед на прилагането на настоящата директива преди 18 юли 2018 г. и съобщава резултатите от този преглед, заедно с всички предложения за изменение на настоящата директива, на Европейския парламент и на Съвета.

2. Държавите членки представят на всеки 3 години доклад на Комисията за наличието на информация от общественния сектор за повторна употреба, условията, при които тя се предоставя, и практиките за правна защита. Въз основа на този доклад, който се оповестява публично, държавите членки извършват преглед на прилагането на член 6, по-специално по отношение на таксуването над пределните разходи.

▼ M1

3. Прегледът, посочен в параграф 1, има за предмет по-специално обхвата и въздействието от настоящата директива, включително степента на увеличение на повторната употреба на документи от обществеността, последствията от принципите, приложени при таксуването, и повторната употреба на официални текстове от законодателен и административен характер, взаимодействието между правилата за защита на данните и възможностите за повторна употреба, както и по-нататъшните възможности за усъвършенстване на безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар и развитието на европейска индустрия на съдържанието.

▼ B*Член 14***Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

*Член 15***Адресати**

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.